

Corpus, Clarís i Verdaguer

La sang, talment sembla que s'embassali encara i la tebior ens esborrona a tots; uns —segadors foren— cansats del pes feixuc que comporta el sostenir el jou, enrogits febroso-ment i amb la força al braç del temps de la sega, volgueren anihilar les pesantes cadenes. Dura fou la feina, ja que per suor, donaren sang; però a un virrei li deixaren marcada la senyal d'un poble que sofria de temps l'oprimint esclavatge.

La cançó ens evoca encara el ressò i els que per dintre les venes hi tenen saba d'aquells enardits lluitadors, ara, a tot pulmó també saben repetir i fer-se seva l'estrofa:

*Bon cop de fulç
defensors de la terra.
Bon cop de fulç.*

I en el camp, sols hi deixaren el rostoll i aquell any el Corpus fou de Sang.

Pau Clarís!, vós visquéreu unes hores fatídiques de la història, però per sempre més sereu recordat de tots els catalans, ja que quan la nostra terra es troba en ple bat de la florida de les ginesteres i el camp és granat i ensangrentat per les roselles, el vostre esperit forçosament serà transportat pel record per tal de venerar al primer President d'aquest trosset de terra, que tots sabem tan nostra.

I per minvar la roentor de la foguerada i per calmar la coïssor de la llaga de tants segles, enguany, en aquesta mateixa setmana, recordem el traspàs del gran mistic, de l'home que sabé estimar a tot un poble i que fou calumniat, sofrint les iras d'aquells que li feien bona cara; aquell home, sagrat, sacerdot, humil i befat, el nostre gran Jacint Verdaguer, una ànima de la renaixença catalana, el patriota de cor, que lluny i aprop de la Pàtria exclamava:

*Dolça Catalunya,
Pàtria del meu cor,
quan de tu s'allunya
d'enyorança es mort.*

ELS NOSTRES COL·LABORADORS

Arbres Monumentals i Llegendaris del Vallès

(continuació)

II

L'Eura de Santiga

(Santa Perpètua de Moguda)

En l'església de Santa Maria l'Antiga, dita Santiga, la qual és sufragània de Santa Perpètua de Moguda, es venera la imatge de la Mare de Déu de l'Eura, la festa de la qual es celebrava el tercer diumenge de juliol.

Segons la tradició popular, admesa com a cosa certa, diu que aquesta Mare de Déu, fou trobada entre mig d'una alta i estesa eurera, la qual està situada prop de l'església o sigui al costat de «La Caseta» i al peu mateix de l'antic camí de Sabadell a Santa Perpètua de Moguda i a Mollet.

Aquesta bonica eura vertaderament monumental, les seves branques formen una ufanosa cúpula de verd de 12 metres, tenint-ne 5 metres d'alçada per 7 d'amplada.

Es un arbre molt respectat per aquell llogarret, tenint per a ella un profund i piadós respecte.

Fou tanta la devoció de la Mare de Déu de l'Eura, que per venerar-la amb tota pompa i com calia per la seva concorreguda festivitat, li editaren uns «Goigs» els quals eren solemnement cantats i a viva fe per tots els concurrents. Recordant la seva fervent devoció, aquí descriu aquella tornada que diu:

*Puix d'est Poble enamorada
que humilment vos adora.
De l'Eura ¡Oh gran Senyora!
Siau la nostra advocada.*

En la fulla mensual del Centre Excursionista del Vallès (Curs XII, , número 2 desembre 1918) hi trobem un interessant

article signat per Joan Vallès, qual es refereix en un roure monumental que havia estat a Can Coll, de Lliçà de Munt.

L'esmentat arbre, corresponent a la comarca vallesana, em plau copiar-lo, així perquè estigui registrat en aquest recull. Diu així:

El roure de Can Coll de Lliçà

Aquell arbre corpulent i frondós, un dels més justament anomenats arbres monumentals de la comarca vallesana, fa alguns mesos que caigué víctima de l'arbrofòbia imperant.

D'aquell arbre admirable per la seva sana vigoria i formosura, ja no se'n pot veure més que el clot obert per arrencar-lo de rabassa.

Es lamentable que es puguin cometre semblants atemptats i més quan és el desamor o la cobdícia que els perpetra.

Era famós el roure de Can Coll, però veieu si era justificada la seva fama. En donaren, plantat, set-centes pessetes i pesà entre canó, branques i cimada, uns set-cents quintars. El canó, bo i ajegut, era més alt que els homes de bona alçada i no hi havia cap xerrac de serrador de prou amplada per a serrar-lo. Feia uns vint-i-dos pams de llargada i per transportar-lo a Barcelona, fou precis un «carromato» tirat per setze o divuit cavalls. Les besses eren tan groixudes que semblaven el canó d'arbres poc comuns.

Digueu si no era un arbre verament monumental i si no és de doldre la seva desaparició.

El plàtan dels Jardins de La Moguda

Els jardins de La Moguda, situats en un barri rural de Santa Perpètua tot respira encara la grandesa dels gloriosos temps dels comtes tant units amb la història de la nostra terra.

Es plaent de donar un tomb per aquets jardins que són constantment visitats, on hom hi queda sorprès per llur bellesa i exuberant vegetació.

Aquets jardins propietat del comte de Güell, i que tant goig dona de contemplar-los, cal posar esment en un formós plàtan, el qual es troba al dabant de la casa i al peu de l'entrada dels jardins.

Aquest plàtan de gran aspecte, tè des de terra fins a la separació de les branques 5'50 metres d'alçada, formant una circumferència de 4'22 metres; la se-

Agricultor, Propietari, Rabassaire

Per què no et prevens per salvar la teva collita contra la Pedregada?

Disparant coets granífugs ESPINÓS et lliuraràs de les tormentes.

O bé assegurant-he a la Caixa Mútua contra les pedregades, la que porta pagades 1.900.000 pessetes, havent cobrat per quotes 2.600.000 i havent assegurat 82.000.000 de capitals.

Informes sense compromís: Agència d'Assegurances «Utesa» - Zurbano, 25 - Sabadell
Representant a Castellar:

Ignasi Mariano Josep - Puig de la Creu, 38

va alçada total és d'uns 20 metres. En conjunt és tot un arbre que crida força l'atenció del visitant.

No hi passeu de llarg excursionista encuriós per La Moguda; cal visitar aquest plàtan i aquest jardins magnífics, que vertaderament són meravellosos i plens de dolceses insospitades.

L'olivera de Crist (Bigues)

La formosa vall de Bigues, la trobem recolzada en l'alt murallam dels cingles de Bertí i de Sant Miquel del Fai; entre les seves masies escampades per les boscuries conreus i oliverars, donen en aquesta gemada vall notes de color i de poesia que la fan semblar talment en un paradís dintre l'encís del paisatge.

En el cor d'aquest bell recó del Vallès Oriental, be podem admirar, a Can Traver, una centenària i magestuosa olivera, amb unes contorcions fantàstiques i sorprenents.

La seva ferma socalada deformada capriciosament té 2'50 metres d'alçada per 8'80 de volt, l'alçada total de l'arbre és d'uns 6 metres. Per tal de demostrar la grandària de llur brancatge quan estava en la seva forta vigoria, cal esmentar que les olives eren collides a 6 metres de distància de llurs branques.

Vertaderament, és sens dubte un arbre gran i corpulent, la fantasia popular ja per no saber exactament la seva existència, diu que en la seva socalada hi trobaren uns documents de temps remots, abans de Crist, i d'ací ve que per la gent dels encontorns sigui coneguda i anomenada vulgarment *Olivera de Cristu*.

FRANCESC GOSALBES I CASTAÑE

(continuarà)

Màquines de sulfatar i d'ensofrar BACCHUS les trobareu a la Llauneria

M. Rovira - MAJOR, 40
TELEFON 20

ANUNCIEU A «LA FARGA»

Nota pregada

La Junta Directiva de l'Ateneu Castellarenc, té la immensa satisfacció de donar les més expressives gràcies als organitzadors de l'Exposició de flors i jardineria que fou instal·lada, baix el seu patronatge, en el saló del primer pis, durant els dies de Pasqua granada i a tots els que desinteressadament varen col·laborar-hi amb la seva aportació de flors i plantes de tota mena, demostrant així el seu amor a les flors i a la Societat que sap honorar el poble.

Actes d'aquests diuen molt en bé de la Cultura de Castellar del Vallès. Es per això que la Junta Directiva de l'Ateneu, amarada de satisfacció al veure que el poble tot ha correspost espontàniament a la gran festa d'homenatge a les flors, demostrant així ésser un poble culte, resta satisfeta i encoratjada per a continuar la seva tasca cultural en bé del nostre poble de Castellar del Vallès.

El President de l'Ateneu
LLUÍS VERGÉS

LES LLETRES

Essència primaveral

El meu jardí s'ha desvetllat com despertant a nova vida. Abans tan trist, tot mustigat, i en un moment ha tret florida.

Era, ben cert, el teu sospir, el dolç sospir de l'estimada. Quan ha passat, he vist florir tots els poncells d'una vegada.

S'han obert roses i clavells i el gessamí ha ofert llur flaire; han reflat gais els ocells subtilitzant molt més tot l'aire.

Torna el fullam d'un verd vibrant. Salta a la font l'aigua argentada. I dos coloms van dibuixant l'encís del lloc amb llur volada.

BERGA MORA

TEMES AGRÍCOLES

La defensa de les cullites contra la pedregada

De tot el que s'ha fet fins avui per a combatre les pedregades, el millor és el Coet granífug de gran detonació. Els antics canons, contra la pedra, assajats a diverses comarques agrícoles, demostraren que amb petards disparats contra els núvols tempestuosos s'evitava la formació de la pedra, esglai dels pagesos. Com que la instal·lació d'aquests aparells era costosa i a voltes mancava als indrets on més convenia, es va tractar de substituir-los per quelcom de tan senzill i tan fàcil de transportar que tothom pogués manejar-ho i al Congrés Internacional de Lió contra les Pedregades, recaigué l'opinió general a favor dels Coets granífugs avui escampats arreu del món.

Avantatges dels Coets granífugs.

1. Estalvi de tota instal·lació permanent.
2. Maneig facilíssim i menys perillós que qualsevol altre sistema.
3. Economia a cada Coet que es tira.
4. Mobilitat, que permet fer anar el Coet on de veritat cal.
5. Gran abast, tant de distància com de força explosiva.
6. Facilitat de regulació, disposant de Coets de potència escalonada.
7. Seguretat absoluta a cada explosió.
8. Transport i conservació facilíssims i segurs.
9. Gran força de penetració a les capes atmosfèriques. Les bombes que tiraven els canons contra la pedra fàcilment es desviaven i la pressió atmosfèrica les feia esclatar abans de temps.

La fabricació de Coets granífugs garantits no està a l'abast dels petits industrials, que tenen de treballar a mà, sinó que necessita una maquinària especial, complicada i ràpida, com la que nosaltres tenim muntada i funcionant amb un rendiment absolutament regular.

Com funcionen els Coets granífugs.

Porten adossat un tub de cartró per a ficar-hi la vareta de fusta, que hi té de quedar ben subjecta, abans d'engegar el tret. La metxa per a encendre va protegida per un cobertor de cartró, que es té de treure estirant la cinta que hi ha tocant a la boca del Coet.

Cal tenir preparades unes estakes de dos o tres metres, a punt de clavar-les al camp que s'hagi de protegir, dins d'uns clots de mig metre de fondària, voltant-les de terra, però fluixos, per a poguer-los decantar cap al costat que convingui. Ha d'haver-hi a les estakes un parell d'anelles de 3 cm. de diàmetre, per a poguer-hi passar les varetes dels Coets

Al moment de disparar, s'ha d'inclinar l'estaca amb direcció contrària a la del vent. Si bufa el Nord, l'estaca ha d'apuntar-se a Migdia, decantant-la més com major sigui la força del vent, perquè el el Coet vagi cap allà on es vol, car sempre van en direcció contrària al vent.

Quan els núvols tempestuosos donguin senyals de pedra, s'ha de començar a engegàr-hi Coets. Tenint-los a punt als coberts on es guarden les eines o fent coberts expressos al mig dels conreus, es posa un Coet granífug a l'estaca amb la vareta passada per les anelles, s'estira la cinta que destapa la boca del Coet i amb l'encenedor que hi ha a cada Coet, es posa foc a la metxa.

Per regla general, amb 3 o 4 Coets granífugs n'hi ha prou per a desfer una nuvolada, però més val que els encarregats d'aquesta feina s'estiguin als conreus fins que tot perill hagi passat, doncs a voltes cal repetir els disparos.

Quasi no ens caldria fer dit article per haver vist a Sabadell, Sant Quirze, Barbarà, Sardanyola, Ripollet i altres pobles de nostra rodalia que ja s'han aclimatat a dit procediment pel bon resultat experimentat.

S. N.

Les Publicacions

Acaba de sortir el número vint-i-tres de la selecta publicació setmanal «Curiositats de Catalunya».

Ja tenim entès que són forces els, que amants de totes les coses de l'indole de «Curiositats de Catalunya», coneixen aquesta publicació i la compren, però, no dubtem que una bona altra part es preguntaran: Que tal deu ésser aquesta publicació? I no és gens difícil de contestar.

«Curiositats de Catalunya», és un conscienciós recull de tot. De tot el que caracteritza un poble, de tot el que l'enalteix, de tot el que palesa d'una manera claríssima les actuacions dels homes a través dels temps.

I el seu integerrim director senyor Miquel Codina, té extraordinària cura de què a través dels fulletons de «Curiositats de Catalunya», hi quedi plasmada d'una manera ben concreta l'ànima del poble. I l'ànima del poble a través de tots els temps, es significa amb les seves obres, amb els seus artistes, amb el seu folklore... amb les seves tradicions!

LLUÍS CANET

Casa Carmeta.- ES FAN COTILLES A MIDA, VENTRERES, BEBES I SOSTENS a preus econòmics. Carrer Sant Iscle, 15.

Restaurant "LES ARENES"

Servei especial per a **casaments i bateigs**

Cobert a 9 pessetes: 4 PLATS, POSTRES, PA I VI, CAFÈ, LICOR I TABAC

Cobert a 12 pessetes: 4 PLATS, POSTRES, PA I VI, XAMPANY, CAFÈ, LICORS I TABAC

(Comprès viatge auto anada i tornada des de Castellar)

Servei a la carta a preus reduïts

●● ESPORTIVES ●●

FUTBOL

CASTELLAR F. C. —3—

CALDES —1—

Diumenge passat, el nostre primer equip va traslladar-se a Caldes de Montbui, per tal de jugar un partit amistós amb el titular d'aquella població.

El partit, però, no fou el que el públic esperava, car aquest creia que ambdós equips posarien tot el seu esforç a la lluita per fer aquesta més interessant. Tot però, resultà al revés; puix que l'apatia dels jugadors pogué més que el seu entusiasme, resultant ésser ni més ni menys que un partit de festa major.

Aquest encontre havia despertat gran interès entre l'afició calderina, per creure que el seu equip voldria treure's l'aspror del 7 a 1 sofert en el nostre terreny, cosa que no fou així.

L'afició de Caldes, tenia aquesta esperança perquè en el seu equip, hi figurava el jugador Urrizalqui, de l'Ossassuna de Pamplona, creient que així seria més fàcil guanyar al Castellar.

Tot i amb què el nostre equip no va tenir una tarda feliç, va sortir victoriós amb el resultat de 3 a 1.

Comença el partit i seguidament el Castellar fa una avançada que es perd a «kic».

Tira la pilota el porter que envia a Urrizalqui, que en forma brillant s'interna, xuta que no és gol per miracle. Segueixen els propietaris a l'atac i novament Urrizalqui, fa un centre bombat sobre porta, va a rematar Abel, qui a dos metres de la porta falla, perdent així, un gol segur.

El joc té uns moments que es fa mogut per ambdós equips, mostrant-se Urrizalqui molt àgil i perillós.

El Castellar, abusa de «pases» i filigranes, donant lloc a què el seu adversari contrarestés totes les seves iniciatives. El joc decau uns moments fins que el Castellar, en una rehabilitació magnífica, Carreras, fa una passada a Marzo, falla Masclans i finalment Marzo, logra introduir el cuir dintre la xarxa.

Es posa novament la pilota en joc i els propietaris pressionen amb molta impetuositat i Terrades, d'un xut magnífic, obté el gol de l'empat, que és acollit amb gran satisfacció pels seus partidaris, acabant a continuació el primer temps.

En reprendre's la segona part, el joc és favorable als locals que ataquen amb gran insistència. El Castellar, inicia una ofensiva la qual ocasiona un batibull davant la porta de Ribas, que finalment aquest es fa amb la pilota i repel·leix.

Urrizalqui, malgrat el poc joc que l'hi entreguen, demostra les seves qualitats i és el més perillós de l'equip.

Nou atac del Castellar, Camprubí, recull una passada, s'interna, xuta i després d'un piloteig davant la porta, Fernández II, d'un xut imparable, marca el segon gol.

Segueix el Castellar, fornint jugades magnífiques, obligant al porter Ribas, a intervenir diverses vegades consecutives. Quan faltaven cinc minuts per acabar el partit, Batlle, va marcar el tercer gol en forma brillant.

Els equips estaven així:

Castellar: Linares, Busqueta, Vives, Fernández I, Montserrat, Oliveras, Fernández II, Carreras, Marzo, Batlle i Camprubí.

Caldes: Ribas, Masclans, Mañé, Masclans II, Coll, Terrades II, Urrizalqui, Aguiar, Terrades I, Casadesús i Abel.

L'àrbitre, a càrrec d'un aficionat local, bé.

El nombrós públic molt correcte.

MARIAN VENTURA

AGENCIA DE TRANSPORTS
DE

Julià Plumed

Servei diari a Barcelona amb auto-camió

CARRER MAJOR, 70 (Planxadora)
FERMI GALAN, 3 (enfrent Escoles)

A Barcelona:

MERCADERS, 38 - Agència Pifarrer

Telèfon 15651

(Enfront Banc d'Espanya)

En el 34.^è aniversari de la mort del poeta de Catalunya**Mn. Jacint Verdaguer**

1845-1902

Què diré...?

*Ja un alt castell, ja un monestir s'ensorra;
ja's pert, com una jota una costum;
ja un santuari divinal s'esborra
ab la vas d'or perdent-se lo perfum.*

Quantes vegades hem sentit en nostre cor i hem tingut en nostres llavis, aquesta poesia de l'excels poeta Mn. Jacint Verdaguer?

Es per això que avui en agafar la ploma per recordar la seva memòria i en proposar-me escriure el que bonament el cor em dictés, no tenia altra cosa en el meu pensament que aquesta estrofa, que bé ens recalca el seu instint, a més que el de religiós i artístic, és el d'un gran excursionista, amant de la ciència popular i bon admirador de la terra, que copsant-hi tot l'encís qui ens cantava les seves gestes en les seves més inspirades composicions.

Però en Verdaguer, no tenia solament aquest gaudi a la contemplació de la natura, sinó que a més, tenia un gran afany a la recerca de les costums i tradicions del nostre poble i identificant-se amb la gent del camp, així per a conèixer el se-

cret de la seva vida, copsant-ne les formes d'expressió que és tot el tresor d'una llengua, recollint tot el bagatge espiritual i llegendari de la nostra terra estimada, en què més tard ho convertia amb tot un enfilall de versets nodrits per l'essència més catalana que vertaderament és la veu mateixa del poble feta en poesia...

Oh Mn. Cinto! Amb quin amor estimaves Catalunya! I amb quin goig la contemplaves! Prou la veies gran, rica i plena, però també en altra part, com es perdia, com s'esfumia tot. Per sempre?

Es per això, que ens adreçaves als excursionistes dient-nos així:

*Excursionistes que pel pla i la serra
en lo camp de la patria espigolau,
ajudàuli a collir lo que es a terra
ajudàuli a servir lo que li cau.*

I quin prec que ens adreçaves insigne poeta!

A complir-lo doncs, catalans!... Excursionistes, tots, tinguem-lo per sempre més en nostra pensa.

FRANCESCO GOSALBES I CASTAÑE

NOTICIARI**COL·LABORADOR PREMIAT**

El nostre benvolgut amic i col·laborador Amat Gosalbes, en els últims Jocs Florals celebrats a la ciutat de Lleida, ha estat premiat amb el segon accésit a la Flor Natural.

La nostra felicitació pel nou èxit aconseguit.

LA DIADA DEL CORPUS

Ahir dia del Corpus, la majoria de les fàbriques treballaren. A l'Església Parroquial s'hi celebrà solemne ofici, acabat aquest s'organitzà la Processó del Santíssim per l'interior del temple, amb bon nombre d'assistents.

Els espectacles funcionaren com els diumenges.

ENLLUMENAT MODERN

Amb la consegüent satisfacció ens assabentem de que dintre de breus dies, es començaran els treballs per part de la Companyia «Energia Elèctrica de Catalunya S. A» de la instal·lació de 12 faros dels tipus «Novalux» a la principal via de la nostra població o sia el Passeig, en virtut de l'oferta de l'esmentada Companyia al Municipi, acordà aquest acceptar-

ho, corrent per tant a càrrec de la susdita Companyia totes les despeses ocasionades per instal·lació i materials.

Certament aquest enllumenat hi convenia de debó i més essent la via que dona entrada a la població, la qual i com la majoria dels carrers similars, en general s'hi veu migradesa d'enllumenat públic.

Segons referències podem avançar, que aquesta nova instal·lació serà inaugurada per a la propera Festa Major.

MES MILLORES AL PASSEIG

També seran hormigonades les cunetes que conjuntament amb la renovació de voreres donaran un bell aspecte de conjunt.

No seria per demés i com a prova, avivar i aclimatar en els clots i al voltant de la soca dels arbres algunes plantes, ja que amb la seva florida, a més d'ésser un elevat estímul cívic, es contribuiria a enriquir en color una de les més esplèndides de les nostres urbs.

En bateigs, casaments i refrescs

serviu-hi sempre amb els deliciosos pa-nets i coques de l'acreditat

FORN MONTSERRAT

Carrer Major, 110

La casa del pa d'excel·lent qualitat

BELLESES DE CATALUNYA

A la veïna ciutat de Sabadell, amb el títol de «Bellestes de Catalunya», ha començat a publicar-se una col·lecció de treballs literaris referents a les bel·leses de la nostra terra. El primer d'aquests va destinat a narrar les delícies del paratge castellarenc «Les Arenes», i és degut a la ploma del publicista Joan Bta. Vives, President de l'Associació de la Premsa de Sabadell.

El pòrtic, d'un regust del tot vallesà, ha estat confiat al senyor Amat Gosalbes el qual d'una manera clara i concisa deixa al descobert el pla de la novella publicació.

Rebin els nostres companys en la premsa i bons amics l'estímul de la nostra gratitud per haver encetat una col·lecció que tant en bé diu de Catalunya, amb la descripció d'un dels nostres encisadors paratges

CASAMENT

Dia 10.—Emili Rosinol Fayol amb Margarida Serratusell Clivillés.
Moltes felicitats.

Agrupació Esportiva Castellar F. C.

DIUMENGE, DIA 14 - Tarda a les 4'30

Sensacional encontre futbolístic

entre els potents equips:

Martinenc F. C.

(Reserva)

Castellar F. C.

(Primer equip)

Piñot o Simó

Albert Vives

Bucqueta Montserrat Oliveras
Torreiros Morlan Torreiros Marzo Cam-
[prubi]

A causa de les lesions dels germans Fernández i Carreras, la Junta ha cregut a bé incloure a l'equip els susdits reserves.

Fusteria de B. Gelis**Carrer del Centre, 12**

Estant de ple a la temporada de construcció de cases, faig avinent que per tenir instal·lada maquinària moderna, serviré amb tota rapidesa, bon treball i amb el màxim d'economia.

No encarreguen cap treball sense consultar abans a la

Fusteria B. Gelis - Centre, 12**Atenció!**

Per a hortències i cactus, a la jardineria d'Antoni Pujals, carrer Església, 12 i a la plaça mercat tots els dissabtes.

—LLOGARIA O COMPRARIA un local o casa propi per a una indústria.

J. G. Plaça Llibertat, 17 1-1.^a

Barcelona (G)